

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL

Un an 150 Lei
Pe jumătate 75 Lei
In străinătate 300 Lei

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei
a doua și a treia oră 4 Lei.

Pentru restanțieri

— Indemnuri inimoase dela doi Români din Franța —

Ambazac, 14 August

Stimate Domnule Director, Iată scriem din străinătate doi Români cari am plecat în Franța la 1930, anume Sipa Florian și Buda Simion din comuna Valani de Popmezeu, județul Bihor. Suntem amândoi aci, în Franța, la un loc și fiecare ne-am înscris la câte-o foaie din țară, anume Sipa Florian la Foaia Poporului din Sibiu iar eu Buda Simion la Unirea Poporului din Blaj. Mie foarte îmi place a ceti Unirea Poporului și am aflat cu durere că foarte puțini bani ați încasat pentru foaie în anul acesta. Foarte jalnic este că Domniile Voastre faceți bine și sunteți răsplătiți cu rău. Așa sunt oamenii noștri: trei părți oameni răi și numai o parte oameni buni. Eu am stat la Constanța 2 ani, la București 2 ani, în Franța 3 ani, iar la rășboiu 4 ani și așa din multe locuri cunosc oamenii din ce pânză sunt croiți. Sunt oameni cari mai bine își dau banii pe țigări, pe pipă, decât să plătească restanțele la foaie. Unii beau banii, iar restanțele nu le plătesc.

Dumneavoastră ați face foarte bine să publicați în foaie pe cei cari nu plătesc restanțele, ca să-i cunoască toată țara și să nu se mai întâmple că unii oameni fără suflet se înscriu multă vreme la o foaie și cetesc, iar când e vremea să plătească tac și se duc la altă gazetă, ca să cetescă și de-acolo și să nu plătească.

Noi ne rugăm la Dumnezeu, să nu lase să se prăpădească Unirea Poporului, ci să crească și să înflorească. Iară cine nu plătește să fie de rușine și de ocară.

Tot omul poate plăti 150 lei pe an pentru foaie. Numai acela nu poate plăti care vrea să mănânce truda și asudoarea albuia. Acești oameni cheltuesc banii pe lucruri netrebnice, mulți pe rachiu, bere sau vin, de unde multe rele se nasc și omul se alege păgubit. Iar dacă plătește gazeta, cu suma de 150 lei un an întreg de zile știe ce să întâmplă în țară și 'n toată lumea, că astăzi oamenii nu mai pot trăi ca dobitoacele necuvântătoare, să nu știe ce să întâmplă dincolo de livada lui. Oap prost și sec cine nu ia în socoteală acestea.

Dumneavoastră ar trebui să nu mai

trimiteti gazeta decât la oameni cari plătesc înainte. Iată, aici în străinătate așa se face, că așa-i legea la popoarele înaintate: gazeta se plătește înainte!

Așa se cade să fie și în țară la noi, că și nouă ne place să ne fălim că suntem popor cult și de inimă. Iar cultura cere onoare și cinste.

Vă salutăm cu toată stima, dela Chateau de Ribognac par Ambazac.

Simion Buda
Florian Sipa

Din Episcopia Maramureșului

În zilele de 12—17 August, anul curgător, s'au ținut Misiuni populare în comuna *Homorodul de mijloc*, fiind conduse de către Sf. Păr. *Lasar Gherghel* din Cicărlău, care a ținut în total 11 predici. Predicile au fost ascultate cu mult folos, dovadă că s'au mărturisit și cuminecat 517 credincioși, număr mare în parohie mică. La mărturisiri au ajutat: Onor. Gh. Ardelean, preotul locului, Păr. Profesor Gh. Sima și Păr. C. Cavași din Chilia. În procesiune la Misiuni au venit comunele *Homorodul de sus*, *Chilia* și *Solduba*. Pildă bună au dat oamenii cu învățătură (intelectualii) din *Homorodul de mijloc* și din împrejurimi, cari s'au mărturisit și cuminecat cu toții.

Copiii lor li s'au împărțit iconițe, iar oamenilor mari cărți de rugăciuni.

Foarte mult a impresionat procesiunea la cimitir, unde s'au făcut rugăciuni pentru morți. Predica din cimitir a fost despre sufletele din purgator (locul curățitor), cari au lipsă de rugăciunile noastre. De încheiere s'a sfințit o cruce de amintire, ca cei vii să nu uite zilele de înălțare sufletească pe cari le-au trăit cu ocazia Misiunilor.

Bunii credincioși din *Homorodul de mijloc* și împrejurimi, s'au arătat foarte fericiți de prilejuri ca acestea.

Oaspeți italieni la Comloșul Bănățean

Oaspeți dragi a avut fruntașa comună românească *Comloșul Bănățean* în ziua de 9 August a. c. — Un grup de 22 profesori și studenți universitari italieni, membrii ai societății culturale „Italia-România” din Roma, în frunte cu președintele lor *Mario Righetti* și între cari se află *Dna Puia Sardo* cu două fice ale ei, — rudă foarte apropiată a nuntului papal dela noi — făcând o călătorie de prietenie în țara noastră, au venit și la *Comloș*, pentru vizitarea comunei. Li-s'a făcut o primire foarte frumoasă cu coruri, fanfară; au vizitat și biserica română unită, unde au fost primiți

și salutați cu cuvinte alese de păr. *Medoia Gheorghe*; le-a plăcut foarte mult curățenia și podoaba Casei Domnului, admirând țesăturile cu motive naționale, ca tapete, fețe de masă, prapori etc. toate lucrute de harnica reuniune a femeilor. Poporul comloșan încă a rămas plăcut atins, când a văzut, că acești Domni intrând în biserică, cu toții au ingenunchiat în fața Domnului Hristos de pe altar, făcând fiecare câte o scurtă rugăciune.

Masa s'a dat (servit) în ospătaria comună, într'o atmosferă de călduroasă frățietate, la sfârșitul căreia au plecat peste *Sănnicolaul mare* la *Timișoara*.

Correspondent

Ce am văzut la Beiuș și Oradea

Multă cucernicie în sulele și dragoste — Tărani la masă cu Exelența Sa Episcopul Roadele zeciulelei

Ziua de *Sântă-Măria-Mare* am petrecut-o la *Beiuș*. Știind că Exelența Sa *Inaltpreasfințitul Valeriu Traian al Orăzii* va hirotoni preoți în biserica parohială din *Beiuș*, am făcut tot posibilul să fiu dela început de față la marea slujbă și ceremonie. Biserica era tiesită de lume, iară preoții nu mai joiau a spovedi mulțimea care se înghesuia la scaunele de mărturisire.

Slujba a fost pompoasă. Pe lângă Exelența Sa au mai slujit 4 preoți, doi diaconi și doi clerici feștilași, pe lângă cei dela mandie și ped (toiagul pastoral). A cântat corul teologilor, cu multă duiosie. La „*Carii pe Heruvimi*” s'a făcut hirotonirea întru preoți celibi (neînșurați) alor trei clerici, iară după „*Imos și Intăiu pomenește*” hirotonirea altui cleric celibatar întru diacon. A fost o ceremonie dintre cele mai frumoase și înălțătoare, credincioșii din biserică urmărind cu răsuflările oprite marea taină a hirotonirei. În loc de priceasnă păr. protopop *Hetco* a ținut o frumoasă și bine simțită predică despre marea taină a hirotonirei.

La prânz atât Exelența Sa cât și toți cei ce au slujit împreună, au fost invitați la masă, la Seminar, căci clericii din *Oradea* stau peste vară la *Beiuș*, la *Internatul de băieți*, pe speșele *Inaltpreasfințitului*. Este aceasta o înnoire a *Inaltpreasfințitului Sale*, care este de părerea că teologii peste vară prea se fac lumetți pe satele noastre, la prea multe petreceri iau parte și astfel pierd din învățăturile, însușețirea și cucernicia câștigată peste an în Seminar, iară aceia cari vreau să se celi-beze — și biserica are mare lipsă, mai ales astăzi, de preoți celibi, fără gândurile grele ale familiei — nu au unde se reculege peste vară. Ca să-i poată crește pe teologi cât mai

bine, Exelența Sa nu pregetă a cheltui câteva zeci de mii de lei mai mult, ca biserica să aibă cât mai mare folos din acești preoți.

Masa a fost cât se poate de drăguță. Mesele și sala împodobite cu ghirlande de frunză verde. De două părți mesele teologilor la mijloc, la formă de U, mesele înalților oaspeți, iar de-a dreapta o masă la care au mâncat rudeniile țărani ale noilor hirotoniți între cari am întâlnit și câțiva cetitori de-ai „Unirii Poporului”. Eu unul am rămas cât se poate de mișcat, când am văzut lacrimile de bucurie ce curgeau din ochi celor peste 10 țărani cari au fost invitați la masă. Ce mare fericire pentru eil Ce elipe neuitate!

Un alt obicei frumos: Noii hirotoniți au împărțit între cei de față câte un chip sfânt, pe care se află tipărite următoarele rânduri: „I. M. I.”... pașteți turma lui Dumnezeu cea dintre voi, priveghînd... pildă făcându-vă turmei. Și când se va arăta mai marele păstorilor, veți lua cununa cea nevestejită a măririi” (I. Petru 5, 2—4) Amintire dela hirotonia intru preoți primită prin punerea mânilor Exelenței Sale Dr. Valeriu Tr. Frenșiu, și dela prima sf. liturghie. Pr. Emilian M. Pașcadi, pr. Eugen M. Pantea, pr. Leontin M. A. Silaghi. Beiuș, la 15 August, anul sfânt, 1933. „... Părinte Sfinte, păzește întru numele Tău pe cei cari ni i-ai dat mie, ca să fie unu, precum și noi” (Ioan 17, 11).

Uitasem să amintesc un lucru. La sf. liturghie s'au cuminecat 97 persoane, între cari doi judecători, mai mulți адвоcați, un medic și alți cărturari, din mâinile I. P. S. Sale.

Seara, după Acatist, Exelența Sa a ținut să cunune însuși pe dșoara candidată de de profesoară Irina Hetco, fata protopopului din Beiuș, cu judecătorul din Uioara dl. dr. Ioan Socaciu. Tot la Beiuș am mai văzut creșterea de găini a Înaltpreasfinției Sale, E cât se poate de modernă, cu clocoțoare după cel mai nou sistem; cu cloca-mașinărie, care înalzește totdeauna cu căldură la fel puișorii, cu cuiburi de clocoț, sistemul cel mai perfect; cu găini albe Leghorn și roșii Rothland, fiecare găină având legat de aripă câte un număr, iară în cancelarie fiecare găină având câte o foaie de protocol, unde se înscamnă câte ouă a ouat și de ce greutate. Găinele cari au ouă sub 50 grame, nu se țin ci se vând. —

La Oradea am văzut cum se lucrează la noua zidire a Școalei Normale, sub supraveghierea zilnică a Exelenței Sale. Noua zidire a Școalei Normale, va fi o zidire foarte mare cu două etaje, tocmai în fața catedralei și alături de castelul episcopesc. Frontul acestei zidiri are o lungime de 175 metri, cuprinzând, pe lângă școală, și cvartierele constătătoare din câte 4—5 camere alor 5 canonici. Intererant e că zidirea se face în regie proprie, adică nu a luat-o în întreprindere vreun arhitect, ei lucrările le conduce însuși Exelența Sa, ajutat bineînțeles de dl. director al domeniilor episcopesci, inginer Dumitru Marian, și de dl. arhitect diecezan.

Știind că tot acuma se zidesc, la Stâna de Vale, mai multe hoteluri cu restaurante, se zidește o cale ferată industrială de o lungime de 42 kilometri, s'a cumpărat o casă în nemijlocita apropiere a castelului episcopesc și s'au făcut alte înouri costisitoare toate cu cheltuiala I. P. S. Sale, l-am întrebat pe Înalt Preasfințitul, de unde poate cheltui atâția amar de bani? „Din zeciuială”, fu răspunsul I. P. S. Sale. „Da, atât eu, cât și mulți credincioși de ai mei, zeciuială adică zece la sută din tot ceace încasăm, și bunul Dumnezeu mi-a ajutat de nu numai că n'am simțit lipsă de bani în această mare criză ci mi-am plătit

lucrătorii totdeauna la termen, cu toată plătesc zilnic peste 600 lucrători”.

I-am mulțumit Exelenței Sale pentru lămuririle date și pentru drăgălășenia cu care însuși m'a condus prin zidirea care acum se construiește și mi-am zis: „Iată, cum milostenia creștină îl scoate pe om din cele mai mari încurcături”. Imi mai răsună și acuma în ureesi cuvintele I. P. S. Sale pe care mi le-a adresat la despărțire: „Dați și D. Voastră zeciuială și vă veți convinge, că nu mai există criză”. —

Iullu Malor

Misiunile sfinte dela Mănăstirea Strâmba

Vechea mănăstire Strâmba, unde a stat odinioară și vestitul călugăr Geronte Cotorea aici astăzi nu este de tot părăsită.

Biserica veche așezată într'un ținut pitoresc, împodobit cu pomi fructiferi și păleuri de arbori spre coama dealului și cu o frumoasă vălcea de pământ roditor spre vale, la sărbătoarea Adormirii Preacuratei Feeioare am de an își are oaspeții săi. Peregrini evlavioși din depărtate ținuturi ale Sălajului, în procesiuni impunătoare, cu prapori și drapele în cântări și rugăciuni se apropie cu smerenie în prezua sărbătorii și făcând incunjurul bisericii se respiră în mulțime pentru a participa la serviciile religioase, cari se perândă după un program înainte stabilit.

Nisiunile sfinte ce se desfășoară aici sunt adevărată baie pentru curățirea de păcate, lumină pentru deșteptarea sufletească, balsam de alinare pentru suferințe, izvor de întărire în credință, mângâiere pentru cei intristați și adevărată școală practică de îndreptare pentru cei mulți și indiferenți. Cuvântul lui Dumnezeu vestit, împărțania sfintelor Taine, actele de pietate deprinse stoarea bogăția darurilor cerești asupra sufletelor umilite așa încât bucuria faptei bune bineimplinită, a eliberării de păcate, a nădejzii în puterea darurilor lui Dumnezeu radiază așa de pronunțat de pe fața tuturor când, făcând închinarea obișnuită, își iau rămas bun dela sfânta Mănăstire plecând spre vetrele lor.

La misiunile din acest an indeplinite cu un zel deosebit au conlucrat 12 preoți sub conducerea protopopului distrietal M. Onoratul Demetriu Mureșan, protopop, și preoții Gavril Deac din Gârbou și Gavril Borz din Popteleac.

Menținerea și intensificarea sfintelor misiuni anuale dela Mănăstirea Strâmba, cunoașterea în cercuri cât mai largi a acestui izvor de reculegere sufletească va contribui mult pentru acest ținut la întărirea credinței noastre strămoșești și la îndreptarea moravurilor, cari singure vor aduce cu sine liniștea sufletelor mult agitate de vitregia vremii.

G.

Americanii nu se lasă mai pe jos.

Știm cu toții despre bravura pe care au făcut-o de curând 24 de avioane itallene, sburând din Europa în America și înapoi. Pentru această izbândă italienii cu drept cuvânt nu-și mai încap în piele de făloși. Iată însă că acum le-a sârilit țandăra la americani. Președintele Roosevelt al Statelor Unite se laudă că în curând aviatorii americani vor pleca în sbor spre Europa, ca să le întoarcă vizita la italieni, acasă la ei, în Roma. Și să le arate că americanii încă știu face sboruri mari, ba încă mai pre sus, ei cică vor aduce în Europa un aeroplan atât de mare și de perfect, cum n'a mai văzut lumea. Bună treabă. Decât răsboale și ucideri, mai bine întreceri de curaj în felul acestal

Cinurile călugărești

În evanghelia duminicii XII. după Rusalii dela Mateiu 19, 16—26, Mântuitorul nostru Isus Hristos îi spune tînărului: „de vrei să fii desăvârșit, mergi, vinde averea ta și o dă săracilor, și vei avea comoară în ceriu, și vino după mine”.

Domnul nostru Isus Hristos îi dă adevărat sfatul, ca, dacă vrea să fie desăvârșit, să-și vândă averea sa, banii primiți să-i dea săracilor, iară el să meargă după Isus. Acest sfat se numește sfat evanghelic, fiindcă după mărturisirea evangheliei, l-a dat însuși Domnul și urmându-l el însuși. Sfaturi evanghelice sunt trei, și anume supunerea de bună voie și deplină mai marelui bisericesc, verguria de bună voie și zărăcia de bună voie. Aceste sfaturi evanghelice în lume cu greu se pot urma, de aceea, încă dela începutul creștinismului, au fost oameni cucernici cari s'au retras de lume în pustii și în văgăunsle pământului, unde au putut să urmeze, neconturbați de nime, aceste sfaturi și să devină cât mai desăvârșiți.

Orice pom trebuie să producă flori și poame. Asemenea este și biserica Domnului unui pom, ale cărui flori și poame sunt virtuțile cari se produc mai ales în ordurile călugărești. Ore călugărești se numește o tovărășie de bărbați ori de fete, cari duc o viață potrivită cu învățăturile Domnului, urmând mai ales sfaturile evanghelice. Acești bărbați s'au fete depun în mod solemn, aceste trei voturi jurându-se că în toată viața lor vor urma cu scumpătate, dar de bună voie, aceste trei sfaturi evanghelice.

Ordurile călugărești s'au dezvoltat în veacurile dintâi ale creștinismului, mai ales pe vremea împăratului roman Decius, între anii 249 și 251 după Hristos, când foarte mulți creștini au fugit de frica acestui tiran în pusturile Egiptului. Fiindcă ei toată ziua posteau, se rugau și petreceau în singurătate, se numeau monahi sau pustnici. Tatăl pustnicilor a fost sf. Antoniu cel mare, care a adunat mai întâii pe mai mulți bărbați cucernici în jurul său, făcându-i să trăiască după anumite reguli. El a murit la adânci bătrânețe, în anul 356. Sf. P. hornie, mort (+) la anul 348, i-a adunat pe cei ce se dedicau desăvârșirii creștine, într'o casă, încuiată pentru lume, numită claustru, de pe insula Tabena din Nil. Ei trăiau după anumite reguli și purtau anumite îmbrăcăminte. Celce a răspândit, în răsărit, mai mult viața monahală, a fost sf. Vasile cel Mare arhiepiscopul Cesareei din Capadochia, care a murit la anul 379. El a făcut pentru monahii cari l-au urmat anumite reguli pe cari călugării din răsărit le urmează până în ziua de astăzi. Ei de aceea se și numesc călugări bazilitani. În apus a făcut astfel de reguli sf. Martin episcop în Tours (+ 402), la a cărui îngropăciune au luat parte peste 2000 de călugări, precum și sf. Benedict din Nursia (+ 543). Nu peste mult l-au urmat atât pe sf. Vasile cel Mare cât și pe sf. Benedict și fete, cari se numesc călugărițe.

În biserica noastră au fost, dela început mai multe mănăstiri de călugări bazilitani. Ei au fost cei dintâi sfinici ai episcopilor din

Blaj și cei dinăi profesori ai școlilor noastre din acest oraș.

Mai târziu, în timpurile noastre, s'a deschis mănăstirea dela Prislop, de unde călugării noștri, crescuți în mănăstirile bazilitane din Cehoslovacia, s'au retras la mănăstirea Bîdăradului, în partea cea mai de către apus a țării. Mănăstire de călugărițe avem una singură la Blaj.

Deodată cu România Mare au venit la noi și călugării apuseni cari au rămas în ordurile lor, dar au preluat ritul nostru. Astfel de călugări avem la Blaj și la Beiuș pe părinții asumpționiști, la Oradea pe părinții franciscani și pe frații școlari, și în curând vom avea și iesuiți, prin bunăvoința și părinteasca îngrijire a Preasfințitului Alexandru al Lugojului.

Călugării sunt cei mai supuși fii și prin urmare și cei mai credincioși soldați ai bisericii. În urma celor trei voturi, pe cari le depun, ei nu mai au nici o legătură cu lumea aceasta și sunt cu totul ai bisericii. Dacă e lipsă de misionari, călugării sunt aceia cari merg și la cele două poliuri, și în căldura grozavă dela brăul pământului, precum și printre sălbatecii Africii și Asiei. Când biserica are lipsă de predicatori, de cateheți ori profesori neplătiți, tot ei sunt cari se duc unde-i trimite Papa. Fără de ei, biserica este asemenea unei țări fără soldați.

Să ne rugăm deci bunului Dumnezeu, ca să ne dăruiască tot mai mulți și cât mai vredeici călugări, cari să meargă pe satele noastre și să țină în fiecare sat cel puțin o dată la an misiuni sfinte, iar la orașe să țină zilnic misiuni pentru cei ce voiesc să se pocăiască. Să ne dea călugărițe, cari să conducă aproape toate spitalele și internatele noastre, precum și temnițele pentru femei, ca astfel cu toții să ne putem împărtași de binefacerile ordurilor călugărești.

Părintele Iuliu

Sărbătoarea preacuratei în Arhiud

La „Adormirea Preacuratei“ mulți credincioșii din satele Câmpiei au purces la hram la Sf. Mănăstire Nicula, unde cu rugăciuni și cu credință tare atâtea sute și mii de oameni dobândesc în fiecare an întărire sufletească și trupească. Am fost și unii cari n'am putut merge și am rămas întristați, numai cu ochii ațintiți spre drumul pocăinții...

Am avut însă și noi o mângâiere, creștinii cari am rămas acasă din comuna Arhiud și Mureș. Părintele nostru sufletește, Onor. Patrieiu Tatar, ca un bun păstor ce este s'a îngrijit ca să putem lauda și noi, precum se cuvine, pe Maica Domnului nostru.

În ziua de 14 August, seara, glasul clopotului ne-a chemat la biserică unde s'a cântat Cîntatul Paraclis și am ascultat o predică plină de învățături și de îndemnuri bune. Apoi am înconjurat biserica, în frunte cu preotul în odăjdii, la lumina pălpăitoare a făclilor purtate de credincioși, tineri și bătrâni. După slujbă poporul a plecat spre ale sale, tot cu luminile aprinse și cântând versuri de preamărire, la adresa Preacuratei. Nu vom uita niciodată ceasurile de înălțare sufletească pe cari le-am petrecut în o seară ca aceasta.

În ziua de 15 August, des de dimineață au început s'dovedaniile, apoi Utrenia și sf. Liturghie cu împărtașaniile. După Văhod a urmat sfîntirea alor 2 clopote și stropirea cu apă sfințită a reparațiilor cari s'au făcut de curând la lăcașul dumnezeesc. Ca o mamă cercasă au fost pentru sufletele noastre rugăciunile cari s'au făcut în această sărbătoare în cinstea Mariei, pămănta creștinilor.

Câmpeanul

Știri școlare

Se apropie începutul anului școlar

La toate școlile secundare din Blaj (Liceul de băieți, Liceul de fete, Școala Normală de băieți, Școala Normală de fete, Școala comercială superioară de băieți, Școala com. superioară de fete) cererile de înscriere se trimit până la 31 August. Cererile pentru primirea în internate se adresează Preavenratului Ordinariat Arhiepiscopesc în Blaj. Condițiile amănunțite de primire s'au publicat în numerii de mai înainte ai gazetei noastre.

Pentru fiii de Moși, precum și pentru fiii de plugari de oriunde, este un gimnaz de stat, cu internat, la Baia de Arieș jud. Turda. Se primesc băieți cu 4 clase primare și nu sunt trecuți de 14 ani. Taxa de înscriere 700 lei, care se plătește în 3 rate. Taxa internatului 5500 lei. Se pot lua și cortele în oraș. Cererile de înscriere se trimit, până la 15 Sept., la adresa: Gimnaziul „P. Șpan“, Baia de Arieș, Turda.

Unde să ne trimitem copilele

La Școala comercială superioară de fete din Blaj se primesc eleve cari au isprăvit 4 clase secundare (absolvente de gimnaz sau 4 clase de liceu). Cererile de înscriere se trimit la direcțiunea școlii până la 31 August. Școala ține patru ani și absolventele pot să-și găsească aplicare în tot felul de cancelarii, secretare la școli, licee, școli normale de fete, la întreprinderi comerciale, birouri de mărfuri, agenții, cooperative și alte asemenea. Școala are internat, unde ficele de preoți, dacă învață bine și au purtare bună, capătă reduceri de taxe. Elevele bune, și ficele mirenilor, primesc și scutiri din taxa școlară. Informațiuni mai amănunțite dă Direcțiunea școlii.

Ajutoare pentru fii de țărani

Ministerul școlilor a luat de curând o hotărîre foarte înțeleaptă care va face bucurie între părinții țărani cu copii buni de dat în liceu. Astfel, din Septembrie încolo, Ministerul împarte câte 10 burse (ajutoare anuale statornice) pentru fiecare județ din țară, cari se dau la câte 10 copii buni la învățătură, doriți să urmeze liceul.

Bursele acestea se dobândesc prin concurs, adesea printr'un examen anume, care se ține la liceul din orașul capitală de județ, între 1—4 Septembrie. La acest examen se pot înscrie elevi absolvenți de 4 clase primare, cu vârsta între 11—13 ani, și au în certificatul școlar media generală cel puțin 8 (opt).

Cererile de înscriere se trimit la direcțiunea liceului unde vrea să urmeze tinărul, între 20—30 August, iar școala le trimite la liceul unde se ține examenul. La cerere, pe lângă actele obișnuite la înscrieri, se mai alătură și o dovadă dela primăria comunei, că elevul este într'adevăr fiu de țaran fără avere, cu familie grea. Copiii bolnăvicioși sau slăbuți la trup, nu se primesc la concurs.

Examenul este în scris și cu graiul. Probă scrisă se dă la l. română și matematică. Iar oral se dă din română, matematică, istorie și geografie, din celea învățate în școala primară.

Cei cari iau burse, trebuie să aibă după examen media cel puțin 8.50. O bursă dobândită odată, se păstrează 8 ani, până la terminarea liceului, dacă elevul are la sfârșitul fiecărui an școlar media cel puțin „bine“ și purtare foarte bună.

Blajul fiind azi capitală de județ încă va avea un asemenea concurs pentru 10 burse, pe cari le vor lua cei mai buni 10 fi de plugari. Părinții cari au copii vrednici să ia aminte!

Dela Redacția foli. Apropilndu-se toamna, când plugarii nu mai au atîta lucru la câmp, gazeta noastră va începe să se tipărească lardș, în curând, în 8 pagini. Rugăm însă pe restanșeri, să nu uite a ne trimite și nouă ceva bănișori, ca să avem cu ce plăti hîrtia și tiparul. Altfel, precum ne învață cel dol Români înmoși din Franța în fruntea acestui număr, vom fi siliți să începem publicarea cu numele a celor ce de ani de zile ceteșc foata și nu plătesc.

Maiestatea Sa Regele bolnav. De câteva zile Maiestatea Sa Regele Carol II s'a îmbolnăvit de rugeolă (pojar) pe când se afla la Constanța, la o serbare mărinarească. Pușin înainte se îmbolnăvise de aceeași boală M. S. Marele Voevod Mihal. Amândoi înalții bolnavi stau sub grija medicilor de curte. Boala nu este grea, nici primejdioasă. Marele Voevod a și trecut peste ce-a fost mai greu, iar Maiestatea Sa Regele încă merge spre vindecare. Pe când vor fi cetite acestea șire, Părintele și Fiul vor fi iarăș sănătoși și veseli spre bucuria tuturor supușilor.

M. S. Regina Maria a sosit în țară. Aflându-se de mai mult timp în străinătate, M. S. Regina Maria a sosit acasă în ziua de 18 August, coborînd la Sinaia. Deodată cu Maiestatea Sa a sosit în țară și Alteța Sa Arhiducesa Ileana cu soșul său Arhiducele Anton de Habsburg și cu micul Arhiduce Ștefan, fiul Altețelor Lor.

Mare adunare catolică la Viena. La începutul lunii Septembrie (7—12) se va ținea la Viena un mare congres catolic, când se vor sărbători 500 ani dela terminarea veștitului turn al bisericii Sf. Ștefan, și 250 de ani de când orașul Viena a fost mîntuit de atacul Turcilor. Se vor aduna credincioși catolici din toată Europa, cari vor face rugăciuni ca Dumnezeu să îndrepte mai spre bine mersul lumii, care s'a prea depărtat de celea sfinte. Preoții cel mai învățați vor vorbi mulțimilor, despre puterea și binecuvîntările legii lui Isus Hristos, singura nădejde de mai bine a omenirii.

Prețul bucatelor. În plața din orașul Brăila, de unde se transportă bucate cu vapoarele în străinătate, în timpul din urmă se arată o creștere a prețului bucatelor. Asta însemnează că și la noi trebuie să simșim urcarea prețurilor. Plugarii să aibă nădejde bună.

Și-a pus capul pentru boi. Un bătrîn plugar cu numele Matei Lupu din comuna Roșiori (jud. Bihor) își scotea într'o dimineață boii la păscut. Pe când trecea cu ei linia ferată Oradea-Beiuș, a băgat de seamă că vine trenul. Moșneagul s'a trudit să mîne boii de pe linie cari au și scăpat, însă n'a scăpat Matei Lupu, pe care l-a atins locomotiva și l-a tras sub roate. Trenul s'a oprit însă bietul bătrîn era numai un morman de carne și oase însângerate.

Beția rupe grumazii. Mai mulți domni și o doamna despărșită de bărbat din București, după un chef strașnic s'au urcat într'o mașină și s'au dus să „lee aer“ spre comuna

Băneasa. Automobilul îl conducea unul dintre chefilii. Plimbarea cu o asemenea conducere a fost scurtă. Mașina a dat într'un șanț, la marginea șoselei, și s'a răsturnat. Toți bețivanii s'au ales cu sgarrieturi și nasuri belite, iar doamna despărțită de bărbat cu gâtul frânt. Interesant este, că după ce s'a răsturnat mașina, bărbatul toți s'au desbătut și au luat-o la fugă, lăsând pe doamnă, copleșită de sânge, sub mașină. Așa au găsit-o trecătorii, aproape moartă. Chefii cu alți bărbați s'a sfârșit, astfel, foarte prost...!

Lăcomia papă norocul... În zilele trecute un italian cu numele Cesare Villanova a câștigat la loterie suma de 250,000 lire (peste 2 milioane lei). Luând banii la mână, norocosul italian s'a așezat la o masă de cărți în orașul Monte Carlo, cu gând să-și mai pună încă o dată norocul la probă. În dimineața următoare el nu mai avea nici un ban din câștigul dela loterie. A pierdut întregă suma. Acum se trage de păr și își blastămă... prostia!

O jertfă a munților. Un vestit profesor german cu numele Bergstraeser din München, a plecat de curând la excursie în munții bavarezi. Odată plecat, nu s'a mai întors acasă. Multe zile n'a mai dat nici un semn de viață. Oamenii trimiși în căutarea profesorului, l-au găsit mort, într'un fund de prăpastie. Se vede că îndrăzneala l-a pus capul. Nenorocitul cărturar era în vârstă de 48 ani.

Ucis de trăsnet. În zilele trecute săteanul Gheorghe Vaslu din comuna Silvașul de Jos de lângă Hațeg, a plecat la târg la Ila. Pe drum a fost apucat de furtună și omul s'a tras la adăpost sub o salcie. O descărcare de trăsnet a lovit în copac și a ucis pe loc pe bietul Vaslu. Din trista întâmplare oamenii să învețe, că arborii atrag trăsnetul și-i cu primejdie orice adăpost sub copaci singuratici în câmp.

O boală rușinoasă și urită

S'a găsit un sat unde peste 100 de oameni sunt plini de răie...! Și câte vor mai fi, altele!

Citim într'un mare jurnal din București că undeva într'un sat de prin Covurlui ori aiurea, s'au găsit nu mai puțin decât 100 de oameni, bătrâni, jumi, copii, cari pățimese de cea mai rușinoasă și mai urită boală din lume: *răia*. Rușinoasă fiindcă ea dospește numai în murdărie și nespălare. Urită, fiindcă răia îl apropie pe om de dobitoace și arată cea mai cumplită înăpăieră care se poate închipui!

Oamenilor din satul cu pricina li-s'au imbiat leacuri și săpun, să se spele, însă ei au înălțat din umeri și sunt mai bucuroși să se scarpine înainte, în murdărie și răp, cum poate că nici în Africa cea mai întunecată nu este cu puțință.

Dacă n'am fi citit lucrurile de mai sus într'o gazetă serioasă, nici nu le-am crede. Și nu le-am crede, dacă oameni de cea mai mare bună credință nu ne-ar fi spus, că asemenea boli se mai întâmplă și prin alte sate.

Lucru de plâns și foarte jalnic!

Nu-i mare lucru să se lege de om orice boală. Iar printre oameni multe răutăți umblă. Te duci la un târg, te infunzi printre niște cosioabe țigănești la o margine de sat și se poate prea ușor să te trezești cu vre-o „domnie” rușinoasă după cap. Dar să simți pe trupul tău foaia sgrăbunțelor arzătoare și să nu faci altceva decât să te greblezi toată noaptea cu unghiile pe burtă și pe sub coaste, lăsând să-ți se umplă trupul de răni și brazde însângerate, — asta înseamnă să sifrate cu purcelul răpănos, care se tâvălește în tot ceasul prin băltoacele șanturilor...!

Scârboș lucru! Dar și primejdios, căci răiosul care nu se lecuiește, se joacă cu sănătatea și chiar cu viața sa. Copiii răioși slăbesc, n'au somn, se chinuie rău și scărpinându-se într'una cu unghiile murdare, se pot infecta și de alte boale cari curmă firul vieții și duc la groapă.

Astăzi răia are leac sigur și repede vindecător. O săpuneală temeinică pe tot corpul, apoi o scaldă caldută și numai decât ungere cu *alifie de pucioasă*, care se capătă la farmacie. În timpul acesta hainele răiosului se opăresc bine cu apă clocotită, ori se bage în cuptor încălzit, să moară sămânța răiei. Alt leac bun este *petrolul*, cu care se unge bolnavul în trei zile după o altă, însă nu seara la lampă, și nu lângă foc! Apoi, deatâtea ori spălare temeinică cu săpun și copilul ese curat ca roua.

Iar leacul care ferește de răie, este săpunul și apa. Citim într'o carte medicală că au fost timpuri când nu numai sate, ci județe întregi au fost pline de răie. Și boala a fost stărpită atunci. Ferească Dumnezeu, să nu mai pățim și azi asemenea rușinii!

Noi am scris acestea învățături, ca oriunde s'ar întâmpla să se ivească primejdia, oamenii să se scârbească de ea și să caute a o alunga cu apă și săpun!

De altă parte ne mirăm și ne întrebăm: în satul cu cei 100 de răioși nu s'au auzit niciodată de atâtea servicii sanitare, câte plătește țara? Pe acolo nu sunt medici de circumscripție, ori măcar niște învățatori sau preoți?

Cooperativa „Câmpul Libertății”

Datorită năzuinței conducătorilor Camerei Agricole a județului Târnava mică, de a veni cât mai mult în ajutorul plugarilor, în ziua de 15 August a. c., în localul Stațiunii de decuscutare din Blaj s'a pus baza Cooperativei agricole „Câmpul Libertății”. Din Cooperative făc parte plugarii și intelectualii, cultivatori de trifoiu și de lucernă, din județele Alba, Târnava mare și Târnava mică.

La adunarea de constituire au luat parte Rev. Ștefan Roșianu, canonic mitropolitan, d. Dr. I. Holom prefectul județului Târnava mică, reprezentanții Camerelor Agricole din cele trei județe și 50 plugari și intelectuali moșieri.

Rev. Ștefan Roșianu în calitate de reprezentant al Centralei Cooperative din România, aduce laudă inițiatorilor înființării acestei Cooperative căreia îi datorește o activitate rodnică, asigurându-o în același timp de tot concursul Centralei Cooperativei.

Domnul Consilier agronom Emil Negrușiu, președintele Camerei Agricole a județului Târnava mică, printr'o cuvântare adânc simțită și documentată arată faptul ce i-a determinat pe conducătorii ca să pună la cale această cooperativă și anume:

1) Uniți în cooperativă, plugarii își pot valorifica (vinde) semințele lor de trifoiu și de lucernă și mai târziu toate produsele agricole, direct pe piețele străine fără intermediari, cari au exploatat până astăzi pe bieții plugari într'un mod rușinos. Astfel, Cooperativa a încheiat deja un contract de vânzare pt. 30 vagoane (à 10,000 kg.) semințe de trifoiu și de lucernă, cu casele importatoare din Germania, cari se obligă să cumpere aceste semințe cu prețul pieții din Hamburg.

2) Plugarii uniți în cooperative sau sindicate agricole sunt ajutați de cără stat. Astfel Cooperativa noastră a primit deja un ajutor de 400.000 Lei, dela Ministerul Agriculturii.

Cei 81 plugari înscriși cu 492 cote à 100 lei și cei cari se vor mai înscrie până în 1 Septembrie a. c. vor fi considerați ca membrii fondatori ai Cooperativei „Câmpul Libertății”. Membrii fondatori au următoarele avantajii:

1. Pentru semințele aduse spre curățire plătesc cu 30% mai puțin decât ceilalți plugari. Astfel, să presupunem că prețul de curățire a

unui kg. de semințe ar fi 3 Lei și să zicem că un membru fondator aduce 500 kg. semințe spre curățire, în loc să plătească $500 \times 3 = 1500$ Lei, va plăti cu 30% mai puțin, adică $500 \times 2,10 = 1050$ Lei, deci cu 450 Lei mai puțin decât cei ne membri.

2. La sfârșitul fiecărui an, venitele realizate vor fi împărțite între membrii fondatori.

Iubiți plugari, având membrii fondatori avatagi atât de mari, Vă îndemn în interesul Dvoastre să Vă înscrieți în 1 Sept. a. c. în număr cât mai mare.

Cooperativa cumpără cu prețul pieții orice cantitate de trifoiu și de lucernă. Pentru ușurarea plugarilor, se vor stabili mai multe centre importante din județ, unde în zile fixate, va fi trimis câte un reprezentant care va prelua și plăti semințele cumpărate. Plătirea semințelor se va face în două feluri și anume: 1) Cu ocazia preluării semințelor se plătește toată suma. 2) Cu ocazia cumpărării se plătește numai jumătate din valoarea semințelor și jumătatea cealaltă se va plăti după ce semințele vor fi curățite și vândute pe piețele străine. Felul acesta de vânzare și de cumpărare este cel mai bun deoarece plugarii pe semințele curățite de regulă primesc un preț mai bun.

Iubiți plugari, Vă îndemn din suflet, înscrieți-Vă câți mai mulți în cooperativa aceasta; căutați să i dați importanța cuvenită; nu uitați că este singura instituție din județul nostru, care vine în ajutorul vostru asigurând o piață sigură și un preț omenos pe produsele voastre, cari au fost plătite până acum cu un preț de batjocură.

Victor Oros
inginer agronom

M. Nicoară, București. — Dedicajia dlui Vasile Militaru ar fi mai nimerit să i-o trimiteți deadreptul d-sale. Pe cititorii noștri nu poate să-i intereseze. E și prea lungă și locul ne este măsurat.

Un credincios indignat, Turda. — Ne scrieți lucruri foarte dureroase. Corespondența am fi dorit să fi fost văzută și de Păr. Sabău, ca să aibă și mai multă tărie. Pe viitor asemenea plânsori Vă rugăm să dați să le semneze și Părintele, iar noi știm ce trebuie făcut. Noi nu putem publica decât corespondențe pentru cari știm cine răspunde.

Maler Nicolae, str. Anton Pan 98, în P. — Până la 31 Dec. 1933 mai aveți de plătit 330 Lei, căci foaia vă merge din 1 Ian. 1930, iar până acum ați plătit 360 Lei, adică pe doi ani. Mai sunt în restanță anii 1932 și 1933, total 330 Lei. Să nu ne uitați, că avem multe năcazuri.

P. Onor. Virgil Pop, Lonea. — Am primit cu mulțumită suma de Lei 347 — cu care contul Sf. Voastre e achitat. Vă dorim aceeași păstorire rodnică în noua parohie!

Dosu Nicolae. — Suma de Lei 292 — am primit-o, cu care sunteți achitat până la 31 Dec. 1932. Pe 1932 aconamentul era 180 Lei, nu 160. cum ați socotit D-Voastră. Pe 1933 mai aveți de plătit 160.

Am primit plata abonamentului dela următorii: Iulian Eremie 100 lei pe 1931; Pascu Nicolae 78 lei pe 1933 rata II; Ioan Moldovan din Iernut 150 lei pe 1933.

Redactor: IULIU MAIOR.

Citiți „UNIREA POPORULUI”